

Δ' ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ

(Αργολιδοκορινθίας)

Ένεκα τῆς ἐπικειμένης μεταθέσεως τοῦ ὑπογράφοντος εἰς Ἀθήνας, ἥτις καὶ ἐπραγματοποιήθη περὶ τὸ τέλος Ἰουλίου (1964), ὁ ρυθμὸς τῆς ὄλης δραστηριότητος τῆς Ἐφορείας ἐσημείωσεν, ὡς ἦτο φυσικόν, μικρὰν τινα ἀνακοπὴν. Οὕτω, δὲν κατέστη δυνατόν νὰ συνεχισθῇ καμμία ἀπὸ τὰς ἐν ἐξελίξει ἀνασκαφὰς τῆς Τίρυνθος, τοῦ Ἐλαιούντος εἰς θέσιν Σπηλιωτάκη ἢ τῶν Μυκηνηνῶν, τῆς ἀνασκαφικῆς ἐρεῦνης περιορισθείσης ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν διευκρίνισιν καὶ τὸν καθαρισμόν ἀναφανέντων κατὰ τὴν κατασκευὴν οἰκοδομῶν ἀρχαίων θεμελίων καὶ τάφων, περὶ ὧν ἐκθέτει συντόμως κατωτέρω ἡ ἀσχοληθεῖσα μὲ τὴν ἐργασίαν ταύτην Ἐπιμελήτρια τότε καὶ ἤδη Ἐφορος Ἀρχαιοτήτων κ. Εὐαγγελία Πρωτονοταρίου - Δεϊλάκη. Ἡ ἰδία ἐπίσης συνέχισε καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος τὴν ἀπὸ μακροῦ ἀρξασμένην ὑπ' αὐτῆς ἀνασκαφὴν εἰς Φενεόν, περὶ ἧς ἐκθέτει ὁμοίως κατωτέρω.

Καὶ εἰς τὸν τομέα τῆς ἐκθέσεως καὶ ἀρτιωτέρας ἐμφανίσεως τῶν Μουσείων τῆς περιοχῆς ἐγένοντο ὡσαύτως περιωρισμένης μόνον φύσεως ἐργασίαι. Εἰς ταύτας περιλαμβάνονται κυρίως ἡ πλήρης ἐπιδιόρθωσις τοῦ κτηρίου τοῦ Μουσείου Ναυπλίου ἐκ τῶν ἐπενεχθεισῶν εἰς αὐτὸ ζημιῶν κατὰ τὸν σεισμόν τοῦ θέρους τοῦ 1962 καὶ ἡ ἐκθεσις εἰς τὸ αὐτὸ Μοσεῖον τῆς χαλκῆς πανοπλίας ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 12 μυκηναϊκοῦ τάφου τῶν Δενδρῶν κατόπιν τῆς πλήρους ἀποκαταστάσεως τῶν συναπαρτιζόντων αὐτὴν τεμαχίων ὑπὸ τοῦ Ἄνδρ. Μαυραγάνη κατ' ἀρχὰς εἰς τὸ Ἐθνικὸν Μοσεῖον Ἀθηνῶν καὶ τοῦ Χαραλ. Δεϊλάκη, κατόπιν, εἰς τὸ Μοσεῖον Ναυπλίου, ὧν ἀμφοτέρων ἡ καθ' ὅλα ἐπιτυχῆς καὶ εὐσυνειδήτου ἐργασία πρέπει καὶ ἀπὸ τῆς θέσεως ταύτης νὰ ἐξαρθῇ.

Μετὰ μεγίστης μου ὁμῶς λύπης πρέπει νὰ ἀναφέρω τὰς γενομένας κλοπὰς εἰς δύο ἐκ τῶν Μουσείων τῆς περιοχῆς, ἧτοι τὴν γενομένην κατὰ τὸ θέρους τοῦ 1963 κλοπὴν ἐκ τοῦ Μουσείου τῆς Σικυῶνος ἐνὸς χαλκοῦ κατόπτρου τοῦ τύπου τῶν λεγομένων ὀρθῶν ἢ μετὰ βάσεως (Standspiegel) τῶν περὶ τὸ 460 π.Χ. χρόνων, προερχομένου ἐκ τῶν ἀνασκαφῶν τοῦ Καθηγητοῦ Ἄ. Ὀρλάνδου (βλ. ΠΑΕ 1936, σ. 91 κ. ἑ., εἰκ. 5), καὶ τὴν κλοπὴν ἐκ τοῦ Μουσείου τοῦ Ἄργους ἐνὸς μαρμαρίνου ἀγάλματος τοῦ Διονύσου, τῶν ρωμαϊκῶν χρόνων (βλ. Marcadé, Sculptures Argiennes ἐν BCH 81 (1957), σ. 451, ἀριθ. 18, εἰκ. 29). Ἡ τόσον πολὺ ἐξαρθεῖσα προσφάτως δραστηριότης τῶν ἀρχαι-

οκαπῶν δὲν ἦτο δυστυχῶς δυνατόν νὰ ἀφήσῃ ἔξω καὶ τὴν περιοχὴν τῆς Ἀργολιδοκορινθίας.

N. M. ΒΕΡΔΕΛΗΣ

*

ΑΡΓΟΛΙΔΟΚΟΡΙΝΘΙΑ

ΑΝΑΣΚΑΦΙΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΙ ΚΑΙ ΤΥΧΑΙΑ ΕΥΡΙΗΜΑΤΑ

Α Ρ Γ Ο Σ

Τυχαίαι ἀνασκαφαὶ διενεργήθησαν ἐντὸς τοῦ Ἄργους, ὅπου εὐρέθησαν εἰς διάφορα σημεῖα τῆς πόλεως (εἰς ὁδ. Δαναοῦ 15, εἰς Νέον Κόσμον, πλησίον τοῦ σιδηροδρομικοῦ σταθμοῦ, καὶ παρὰ τὴν ὁδὸν Κορίνθου) κιβωτιόσχημοι τάφοι ἀκτέριστοι ἢ ἐλάχιστα ἀγγεῖα ἔχοντες. Δύο τάφοι - πίθοι γεωμετρικῆς ἐποχῆς, περιέχοντες μικρὰ κύπελλα ἐκαθαρίσθησαν ἐντὸς τοῦ περιβάλλου τῶν Φυλακῶν Τίρυνθος. Εἰς Λυγουριὸ παρὰ τὴν δημοσίαν ὁδὸν πρὸς τὸ Ἀσκληπιεῖον ἀνευρέθησαν τρεῖς κιβωτιόσχημοι ρωμαϊκῶν χρόνων τάφοι. Τέλος ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως τῆς Κάνδιας¹, ἐνθα εἶχεν ἐπιχειρηθῆ ἡ διάνοιξις δεξαμενῆς ὑπὸ τῆς Κοινότητος καὶ αἱ ἐργασίαι διεκόπησαν ὑπὸ τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ὑπηρεσίας, συνελέγησαν ἀγγεῖα καὶ ὄστρακα ΠΕ, ΜΕ καὶ ΥΕ χρόνων. Ὁραιοτάτα ἐπίσης ἀγγεῖα Πρωτοελλαδικῆς ἐποχῆς παρεδόθησαν παρὰ τῆς γειτονικῆς Κοινότητος Ἰρίων, εὐρεθέντα τυχαίως ἐπὶ τοῦ λόφου τῶν Ἰρίων.

Συστηματικῶς ἐξερευνήθησαν δύο οἰκόπεδα ἐν Ἄργει ὑφ' ἡμῶν καὶ τρίτον ὑπὸ τοῦ συναδέλφου κ. Π. Λαζαρίδη.

1. Ἀνασκαφὴ Οἰκοπέδου Παπαδριανοῦ (ὁδ. Γούναρη ἀριθ. 248).

Ἡ ἀνεύρεσις ἐντὸς τῶν ἀνοιγομένων διὰ τὴν ἀνέγερσιν οἰκίας θεμελίων ἰχνῶν ἀρχαίων τοίχων, προεκάλεσε τὴν διενέργειαν ἀνασκαφῆς διὰ δώδεκα μεγάλων τομῶν καλυπτουσῶν τὸν πρὸς οἰκοδόμησιν χῶρον².

Εἰς τὰς πλείστας τῶν τομῶν ἀπεκαλύφθησαν τοῖχοι ἀνήκοντες εἰς μεταγενέστερα ρωμαϊκὰ καὶ βυζαντινὰ κτίσματα. Ταῦτα ἦσαν κατεσκευασμένα δι' ἀπλῆς τοιχοποιίας μετ' ἀφθόνου χρήσεως ἀσβέστου, ἦσαν δὲ συνδεδεμένα διὰ πηλίνων σωλῆνων μετὰ τοῦ συστήματος ὑδρεύσεως ρωμαϊκῆς

1. Διὰ τὴν Κάνδιαν καὶ Ἰρία βλ. Κ. Συριοπούλου, Προϊστορία τῆς Πελοποννήσου, σ. 56-57, ὅπου καὶ βιβλιογραφία.

2. Τῶν δύο ἐν Ἄργει ἀνασκαφῶν τὰ ἀποτελέσματα ἀναφέρονται ἐν ὀλίγοις ἐνταῦθα, διότι ἡ τελικὴ αὐτῶν δημοσίευσις δὲν θὰ βραδύνη.